

Representantforslag 81 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Iselin Nybø og Abid Q. Raja

Dokument 8:81 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Iselin Nybø og Abid Q. Raja om å opprette en egen lovavdeling på Stortinget

Til Stortinget

Bakgrunn

Lovavdelingen i Justisdepartementet er en juridisk ekspertenheter tilgjengelig for regjeringen og statsforvaltningen. Lovavdelingen gir juridiske råd til regjeringen og departementene og har ansvar for å kvalitetssikre forslag til lover innholdsmessig og lovteknisk. Alle lovforslag, med unntak av skattelovforslag, skal derfor forelegges lovavdelingen før de fremmes for Stortinget. Avdelingen har også juridisk ekspertkompetanse på sentrale fagområder og bidrar til tolkning av lover og andre rettsspørsmål.

Behov for juridisk bistand

Forslagsstillerne viser til at Stortinget ikke har noe tilsvarende apparat som kan bistå representantene når en ønsker å vedta en lovendring på bakgrunn av et representantforslag eller ved utferdigelse av grunnlovsforslag. I forrige stortingsperiode ble det fremmet et representantforslag om en egen lovrådgi-ver på Stortinget. (Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Ulf Erik Knudsen og Øyvind Vaksdal om egen lovrådgi-ver for Stortinget, Dokument 8:120 S (2012–2013)). I dokumentet ble det fremmet forslag om en utredning om hvordan Stortinget kan sikre seg uavhengig kompetanse under behandling av lovforslag. Det ble også fremhevet at det er behov for sakkyndig bistand for å få vurdert grunnlovmessigheten ved lovforslag når det er behov for det. Forslagsstillerne viser til at det var liten de-

batt om forslaget i salen, men at Venstres stortingsrepresentanter stemte for forslaget.

Forslagsstillerne viser til at det er bred enighet om viktigheten av at både lovforslag og grunnlovsforslag blir gjennomgått og kvalitetssikret av faglig kompetente instanser, både lovteknisk og når det gjelder mulig motstrid med Grunnloven og andre rettsregler. Det synes imidlertid å være noe uenighet om hvorvidt forslag som blir utarbeidet på Stortinget i dag får en slik kvalitetssikring. Forslagsstillerne mener det er stor forskjell på den gjennomgang lovutkast får av Justisdepartementets lovavdeling og det arbeidet Stortingets administrasjon kan bistå med ved representantforslag. I dag blir representantforslag først og fremst korrekturlest. Den lovtekniske kvalitetssikringen er, etter forslagsstillerens syn, ikke på langt nær lik den lovavdelingen i dag bistår med. Forslagsstillerne viser til at presidentskapets flertall i forrige periode uttalte at:

«Administrasjonens lovtekniske gjennomgørelser bygger på de samme prinsipper som Lovavdelingens lovtekniske gjennomgørelser av regjeringens lovforslag».

Forslagsstillerne er ikke enige i dette.

Maktfordeling

Forslagsstillerne viser til at lovavdelingen har en helt annen status og helt annen faglig tyngde enn det administrasjonen i Stortinget har. Forslagsstillerne viser også til at Justisdepartementets lovavdeling gjennom å gi veiledning og råd om rettslige spørsmål til regjeringsapparatet får svært stor makt. Lovavdelingen nyter stor anseelse, både i regjeringen, i Stortinget og i det juridiske fagmiljøet. Lovavdelingen tiltrekker seg derfor mange dyktige jurister og er

kjent for å ha et høyt faglig nivå blant sine ansatte. Også dette bidrar til å gi lovavdelingen makt.

Forslagsstillerne har ikke noe imot lovavdelingens sterke posisjon i Norge, men mener det ville vært en styrke for Stortinget som maktpolitisk organ å bygge opp en lignende avdeling. Forslagsstillerne viser til at lovavdelingen er lojal mot statsforvaltningen og at deres juridiske vurdering lett kan oppfattes som et partsinnlegg i saker med uklar juridisk situasjon. Det vises til at juridisk tolkning ikke er en objektiv vitenskap hvor svarene enten er riktige eller feil. I enkelte tilfeller er jussen uklar, og i slike situasjoner mener forslagsstillerne det er ekstra viktig at Stortinget har egen juridisk kompetanse til å vurdere spørsmålet.

Forslagsstillerne mener på denne bakgrunn at det ville vært en stor fordel om den juridiske kompetansen i Stortinget hadde styrket seg. Dette ville, etter

forslagsstillerne mening, ikke bare økt den juridiske presisjonen i lovforslag, men også bidratt til å styrke Stortinget som sådan.

Forslag

Forslagsstillerne mener det både er et lovteknisk behov for en egen lovavdeling i Stortinget og at det vil styrke demokratiet dersom den juridiske kompetansen i den lovgivende forsamling blir styrket. På denne bakgrunn fremmer forslagsstillerne følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber presidentskapet starte arbeidet med å opprette en egen lovavdeling på Stortinget.

11. juni 2014